

שלי שתירגם. עיתונאית שואלת אותי על סאדאת. האם הישראלים התפעלו ממנו? (כן.) האם הישראלים יתנו משהו בתמורה? (אולי. אני מקווה. אינשאללה.) באמצע ניגשת אלי עמוסף המלאווי, המנהלת למעשה את העסק ביצילות שר אינה רגילה ביותר כאן, מושכת אותי הצידה ומסרת לי בסוד: שר-החוק, בוש רוס ראלי, מבקש לראות אותי, ביחדות, הערב בשעה 20.00. מכיוון שכלל לא ביקשתי פגישה זו, זהו כבוד גדול.

אנחנו מוצאים את עצמנו במצב מוזר. תחת שנראים אנשים ונסקר מאורעות, מראיינים אותנו. הפכנו בעצמנו מאורע. כל העיתונאים המקומיים ניגשים, בנה אחר זה, ומבקשים לראיין אותנו. חוץ מן הסקרנות לעניין עצמו קיימת גם המגמה להוכיח את השיבות היוזמה של אל-סאדאת, באמצעותנו. חשוב לקרוא המצרי לדעת כי הנה הנשיא שלהם הוא גיבור בעיני הישראלים. אנו מאשרים זאת בפה מלא, גם מפני שזה נכון, וגם לטובת העניין.

הטלוויזיה המצרית עובדת בשביל הטל-וויזיה הישראלית, כפי שהטלוויזיה הישראלית אינה עובדת בשביל עצמה. שירות פנטסטי, בשימחה, באהבה, מעבר לכל המצופה.

כבר התיידדנו עם אנשי-הביטחון המרוויחים אותנו. הם באמת מלווים אותנו למען הביטחון שלנו, אם כי איננו מרגישים שום צורך בכך. אנחנו מרגישים בטוחים וחופשיים בצורה שממש לא תיאר מן. אני, ההולך לעיתים קרובות ברחובות תל-אביב כשברשותי אקדה, מרגיש כאן כציפור-דרור. איני חש בכל צורך בנשק. יש לי הרגשה של ביטחון, פופולריות, שקשה לתאר.

איך להסביר לקהל הישראלי מה קורה

פאטון ישראלי

צריחו הפוך, רובץ בחולות מידבר סיני, בטטח המוחזק עתה בידי המצרים, כגלעד לקרבות המרים שהתחוללו באזור זה

במילחמת יום-הכיפורים. שלדי הטנקים לא פונו עדיין. ידי המצרים, והם מתכסים במעטה חול במרוצת השנים. הטנקים הישראלים הפגועים באיזור משמשים כרקע לצילום.

עם ילד קטן. האיש פותח שוב את תיקו, שולף מתוכו חפיסת מסטיק, מציע לילד. הילד מושך בכתפיים, מתוך ביישנות. כר לם פורצים בצחוק. גם אני. מומנט האומר שכל בני-האדם שווים. וכולנו מרגישים איכשהו — ויודעים שכולנו מרגישים את אותו הדבר — שגם תהבדלים הלאומיים הם כאין וכאפס לעומת החוויות האנושיות, המשותפות לכולם.

המעלית תוקנה בינתיים. ברוב כבוד אני מועלה לקומה 8, דרך כמה חדרים מהודרים, אל חדרו של העורך, המשקיף על הנילוס. שיחה של שעה וחצי. הוא מבקש אותי למסור לו העתק מן המאמר, שאני כותב להעולם הזה, כדי לפרסמו אצלו. אפשר בערבית. יש לו כמה מתרגמים.

הוא אומר שהוא עוקב מזה זמן רב אחר המאמרים שלי, וחלק מהם אף פירסם. מהמייא ששמי מוכר כאן לאנשים העוסקים במיזרח התיכון ובישראל.

שיחה ארוכה על המצב הפוליטי. מה ייצא מוועידת-קאהיר? החשש, המושמע בפי כל, הוא שמא הרחיק סאדאת לכת מבלי לקבל שום-תמורה, שמא ישראל לא תביא כלום, והדבר יהפוך את מצב הנשיא קשה ביותר. מה יביאו הישראלים, מה יהיה באמת-חמתם? שיחה מעניינת, מיהוי מי במצרים, רכילות על עיתונאים.

שלמה מצלם בינתיים. העורך קורא לי צלם שלו, המצלם אותנו. מעניין לעקוב אחר שלמה, שהוא איש בלתי-פוליטי. מתגלה לו כאן עולם חדש. ההתרשמויות שלו הן חדות. בלתי-משוחררות. באמצע השיחה הוא לוחש לי בהתייחסות שהדוגמה שהבאתי זה עתה למני צור — שבלב כל ישראלי שוכנות שתי גשמות, גשמת הארץ וגשמת השלום — תפסה אותו, והוא מציע לי לכתוב על זה ספר. זה יתפוס את הציבור.

חוזרים לבית-השידור, כדי לקחת את שומרי-הראש שלנו. שיבוא עימי אל שר-החוק. שומרי-הראש שלי הוא סגן-אלוף ב.אמנה" (מתחרו עם "עם זה"). פירוש השם: ביטחון. זהו גוף רציני מאד. שר-החוק עוברים לימודים ברמה של השכלה גבוהה, במשך ארבע שנים, באקדמיה מיוחדת. גם מבחינת ההתנהגות וגם מבחינת חינוך הרמה רובם אנשים יוצאים-מן-הכלל. האיש שלנו מעמיד פנים שאינו יודע עיב רית. (מאוחר יותר עלה בי החשד שכולם יודעים עברית, ושלמוד השפה הוא מתוכנית-הלימודים של האקדמיה.) טסים ממישרד-החוק למישרדו של שר-החוק. בניין מפואר, שיבנה עליידי המלך פואד בשנות השישים, כולו מלא קישורי טים, עמודים ושישי, בסגנון מיזרחי.

לנו כאן בכל רגע? הרי לא יאמינו בבית, שברגע זה יושבים ישראלים ואנשי-ביטחון מצריים ובחורות מצריות ברחוב קורי ניש במצרים. בלי שום מתח, בטבעיות מוחלטת, כאילו שורר בינינו שלום מזה שלושים שנה.

אני מספר, כמוכן, שהייתי חייל בחזית המצרית, ושנפצתי ממיקלע מצרי בפלוג'ה, וזה מוסיף עוד יותר להרגשה שאנחנו צריכים להשיג שלום.

(כאן מופיע ברשמי-הקול קולו של איש-הביטחון שלי, רב-סרן בשייב המצרי, שביקשתי ממנו להקליט כמה מילים למזכרת. הוא נבוך ואומר באנגלית: "אתה צריך לשאול, ואז אני אענה.")

השעה 17.50. אני הולך ברחוב קורניש, לאורך הנילוס — ישראל אחד, לבד. שר-מרי-הראש שלנו ליווה את שלמה סתר, המפתח תמונות במעבדת העיתון אל-אחאבאר, ונתנו לי ללכת לבד.

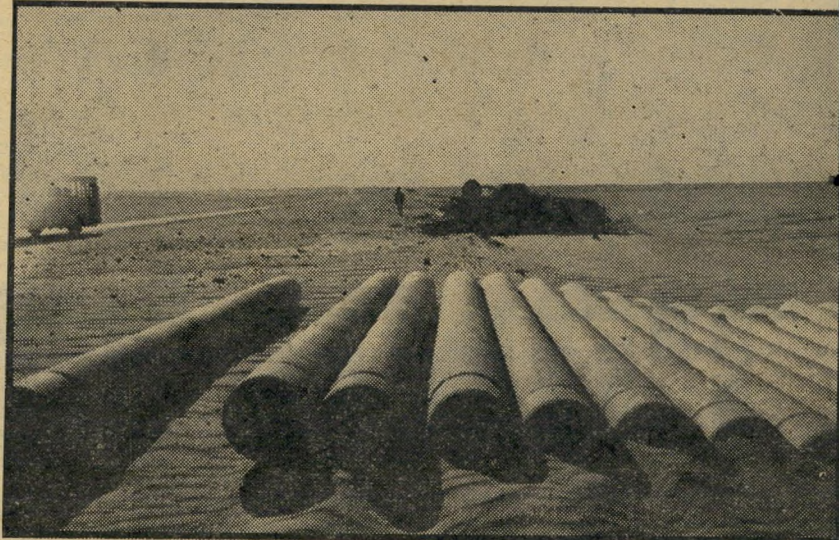
ברקע, הרעש של המכוניות. אני הולך ברחוב, מדבר עיברית לתוך רשמי-הקול, שואל אנשים ברחוב לכיוון. אין בעיות. חופש מוחלט. כרגע שאלתי בחורה בערבית רצוצה, והיא ענתה לי באנגלית רהוטה.

היא היפנתה אותי למישרדו של השובר עון אוקטובר, שבוועון הידוע כתביבו של הנשיא אל-סאדאת, הממוין עלי-ידו. אנשי המיקצוע אמרים שייצור כל גיליון עולה 35 גרוש, והוא נמכר ב-10 גרוש. העורך, אני מצר, שאיתו אני אמור להיפגש על פי בקשתו, הוא מקורבו וחביבו של אל-סאדאת.

הגעתי לשם כמה דקות לפני הזמן. בדיוק תיקנו את המעלית — ביכלל, יש הרגשה שאף מעלית אחת בכל מצרים אינה פועלת כסידרה — ואז התרחשה התמונה הבאה:

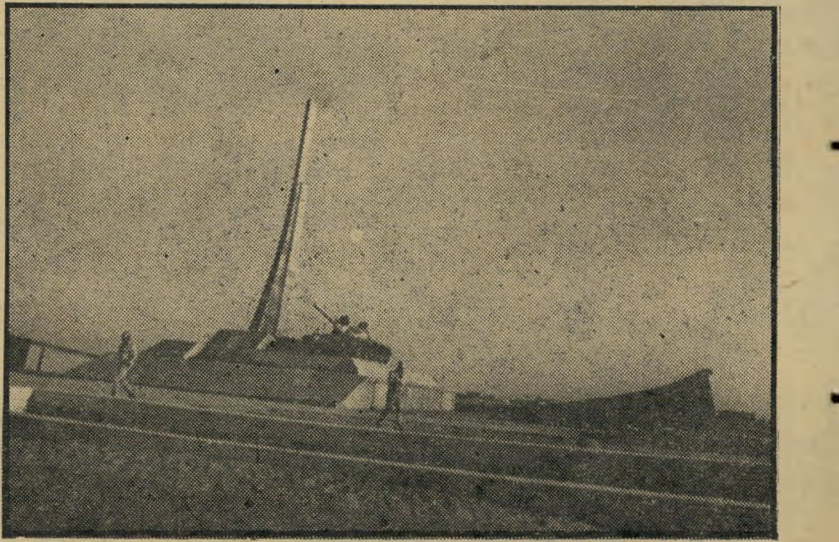
באולם-הקבלה הנרחב והמהודר יושב אדם, יפה-תואר, לבוש חליפה מהודרת ועליה גלימה שחורה רקומה בזהב. אני אומר לו שאני צריך להיפגש עם מר אנוס מנצור. הוא אומר לי שהוא עסוק. אני אומר לו שאני מוזמן לפגישה. בא אדם שני ושואל מאיפה אני. אני אומר: מישר-ראל. שניה של תדהמה. באותו רגע פותח האיש המהודר את תיק הגיימס בונד שלו, שולף קופסת-סיגריה ומציע לי סיגריה. זהו הסימן המובהק של הכנסת-האורחים כאן — מוכרחים לעשן. אני מעשן כאן בשעה אחת יותר מאשר בישראל בחודש ימים.

אחרי כמה שניות הוא קם מכסאו שמי אחורי השולחן, מכריח אותי לשבת במי קומה, ושאר עומד. כך עוברות כמה דקות. נכנסת אשה

המידבר המתעורר

אחד הסימנים לשלום הממשמש ובא: המוות והחיים בתמונה אחת. צינורות השקיה שמניחים המצרים באיזור התעלה, ליד שלד של נגמ"ש משגר סאגרים סובייטי, B.T.R. שנפגע במילחמת יום-הכיפורים. שלדים רבים כאלה פזורים בכל רחבי סיני.

אנדרטת איסמעיליה

המוכרת לאלפי חיילים ישראלים שצפו מעבר לחזית סואץ, בעת שירותם בקו בר-לחציית התעלה חלף צוות העולם הזה באיסמעיליה על פני האנדרטה המוכרת.